ZDROWIE I ŻYCIE

DZIENNIK URZĘDOWY IZBY ZDROWIA W GENERALNYM GUBERNATORSTWIE

Numer 50 (118). Rocznik III. | Kraków, 20. 12. 1942 r.

Redaktor: Dr. med. Werner Kroll, Krakau, Albrechtstr. 11 a, tel. 10524. — Wydawnictwo: Gesundheitskammer, Krakau, Albrechtstr. 11 a, tel. 10524. — Odpowiedzialny za dział ogłoszeń: W. von Würzen, Krakau, Albrechtstraße 11 a.— Rachunek bankowy: Gesundheitskammer — w Creditanstalt-Bankverein, Krakau, Adolf-Hitler-Platz, róg Szewskiej.— Pocztowe konto czekowe: Warszawa 73.— Adres telegraficzny: Gesundheitskammer, Krakau, — Prenumerata Zł. 3.— miesięcznie. Wszystkie urzędy pocztowe przyjmują zamówienia. — Czasopismo ukazuje się co tydzień.

Artykuły dla części redakcyjnej nadsyłać wyłącznie pod adresem: Redakcja „Zdrowie i Życie", Krakau, Albrechtstr. 11 a, lub do Oddziału Warszawskiego, Warszawa, Koszykowa 37 (Okręgowa Izba Zdrowia). Rękopisy nadsyłać można bądź to w języku polskim, bądź to niemieckim. Korespondencję w sprawie ogłoszeń, zwłaszcza ogłoszeń pod szyfrą, kierować wyłącznie: Wydawnictwo Gesundheitskammer. Krakau, Albrechtstr. 11 a.

Nie zamówione rękopisy zwraca się tylko w wypadku dołączenia opłaty pocztowej w odpowiedniej wysokości.

TREŚĆ:

O CHOROBIE BANGA

(Gorączka śródziemnomorska, maltańska, falująca)

Ulotka opracowana na nowo w Urzędzie Zdrowia Rzeszy.

Przedruk z Reichs-Gesundheitsbl. Nr. 43, str. 781
z 28 października 1942.

(Dokończenie)

7. Dezynfekcja

A. Bieżąca dezynfekcja w pokoju chorego

Czas stosowania i stężenie rozczynu środków dezynfekcyjnych, o ile ich się nie podaje tutaj, są opisane w rozdziale „Zastosowanie środków dezynfekujących.

W pokoju chorego musi się znajdować:
1. miednica, mydło, szczotka do paznokci, ręcznik,
2. naczynie z płynem dezynfekującym (patrz rozdział „Środki dezynfekcyjne").

Chory musi posiadać swoje odrębne naczynia do jedzenia i picia, oraz naczynie nocne, jak również własną szczotkę do zębów, grzebienie i szczotkę do włosów; nie wolno mu używać ogólnego ustępu. Jego bieliznę osobistą i pościelową należy często zmieniać. Bieliznę zużytą należy natychmiast włożyć na czas dostatecznie długi do płynu dezynfekującego tak, aby była nim zupełnie zakryta.

Pokój chorego winien zawierać tylko najniezbędniejsze przedmioty, należy go dokładnie wietrzyć i codziennie wycierać ciepłą wodą i środkami do czyszczenia. Podłogi, łóżka, ściany, krzesła, stoły itd., które chory zanieczyścił, lub które mogły się zetknąć z jego wydalinami, należy natychmiast zmyć płynem dezynfekującym, tak samo należy myć parę razy dziennie klamkę u drzwi. Ze ścierkami do szorowania należy postąpić tak samo jak z użytą bielizną.

Odchody chorego (plwocina, woda po płukaniu gardła, wymioty) zbiera się do naczyń, które należy do połowy wypełnić płynem dezynfekującym i wylać do ustępu dopiero po co najmniej 3-godzinnym staniu. Śluz z nosa, wydzieliny wrzodów ściera się ligniną, watą, szmatkami lnianymi lub płatkami gazy, które natychmiast się pali lub kładzie się na 3 godziny do spluwaczek wypełnionych płynem dezynfekującym.

Wodę po myciu, kąpieli i brudną miesza się z taką ilością preparatów podanych w rozdziale „Stosowanie środków dezynfekcyjnych", aby osiągnięto skuteczne stężenie roztworu i wylewa się ją po 3-godzinnym staniu.

Miednice, spluwaczki i wanny do kąpieli po opisanej powyżej dezynfekcji i usunięciu ich zawartości szoruje się płynem dezynfekującym.

Naczynia do jedzenia i picia chorego należy wygotować przez kwadrans w wodzie, do której celowym jest dodanie trochę sody (około 1 łyżki stołowej na 1 litr) albo, o ile nie znoszą wygotowania, włożyć na 3 godziny do płynu dezynfekującego, następnie spłukać czystą wodą i wytrzeć do sucha. Resztki jedzenia chorego należy, jak jego odchody, zdezynfekować, a następnie wrzucić do ustępu.

Przedmioty bezwartościowe, jak zużyte płatki do obcierania, zabrudzone opatrunki, bezwartościowe pisma, listy, dzienniki, śmiecie itd. należy spalić. Listy pisane przez samego chorego wolno wysłać tylko po dezynfekcji.

Przedmioty z pokoju chorego wolno usuwać tylko po poprzedniej dezynfekcji.

B. Dezynfekcja końcowa

Po wyzdrowieniu chorego, po przeprowadzeniu go do szpitala albo do innego odpowiedniego pomieszczenia, lub po jego śmierci należy dokładnie zdezynfekować pokój chorego, oraz pomieszczenie ewentualnie jeszcze używane przez chorego, łącznie ze znajdującymi się tam przedmiotami. Dezynfekcję końcową przeprowadza na zarządzenie miejscowej władzy policyjnej dezynfektor urzędowy w rozmiarach określanych przez urząd zdrowia. Aż do tej dezynfekcji końcowej pomieszczenia używane przez chorego należy trzymać zamknięte. Ozdrowieniec i osoby pielęgnujące muszą wziąć ciepłą kąpiel oczyszczającą. Przy tym należy także dokładnie oczyścić włosy głowy ciepłą wodą z mydłem. Po kąpieli należy włożyć świeżą bieliznę i części ubrania nie używane w czasie choroby lub już w międzyczasie zdezynfekowane.

Jeżeli dezynfekcji końcowej dokonywuje nie dezynfektor, należy przestrzegać co następuje:

Dezynfekcja końcowa winna się rozciągać na wszystkie przedmioty, z którymi zetknął się chory, lub które przypuszczalnie mogą być zanieczyszczone jego wydalinami.

Przede wszystkim należy zdezynfekować łóżko chorego: poszewki należy zdjąć i tak samo jak prześcieradła natychmiast wygotować lub włożyć na dostatecznie długi czas do płynu dezynfekującego a następnie wypłukać w wodzie. Poduszki należy dokładnie wywietrzyć i wystawić na słońce. Materace lub sienniki należy wyjąć i dokładnie natrzeć lub wyszczotkować płynem dezynfekującym. Tak samo należy postąpić z łóżkiem zewnątrz i wewnątrz, ze stolikiem nocnym, dywanikiem przed łóżko i innymi przedmiotami, które znajdowały się w zasięgu chorego. Także powierzchnię ściany w pobliżu łóżka należy zetrzeć płynem dezynfekującym. Podłogę i listwy w pokoju chorego należy wytrzeć tym samym roztworem.

Używaną przez chorego umywalnię i wannę do kąpieli należy wyszorować płynem dezynfekującym. Grzebienie, szczotki do włosów, paznokci, ubrania i zębów, których używał chory lub osoba pielęgnująca, należy włożyć na 3 godziny do płynu dezynfekującego.

Naczynia do jedzenia i picia należy wygotować przez 15 minut w wodzie, do której celowe będzie dosypanie trochę sody (1 pełną łyżkę stołową na 1 litr). Noże, widelce i pozostałe przybory, które nie znoszą gotowania, należy włożyć na 3 godziny do płynu dezynfekującego, a następnie spłukać wodą. Lekarstwa już więcej nie używane należy wrzucić do ustępu.

Zabawki, o ile ich się nie spali, należy wytrzeć płynem dezynfekującym, a następnie zmyć wodą. Listy i inne poszczególne kartki, których nie powinno się zniszczyć, winien dezynfektor zdezynfekować w osobnych aparatach przez zastosowanie formaldehydu lub powietrza gorącego albo tak samo jak książki wartościowe owinąć w mocny papier i tak przechowywać co najmniej przez dwa miesiące.

Ubrania noszone w czasie choroby i na krótko przed tym należy natrzeć płynem dezynfekującym albo zdezynfekować w zakładzie dezynfekcyjnym.

Noszoną bieliznę osobistą, użyte chustki do nosa i ręczniki, należy włożyć na dostatecznie długi czas do płynu dezynfekującego, aby następnie, jak zwykle, wyprać.

C. Środki dezynfekcyjne

a) Mleko wapienne.

Nadaje się do dezynfekcji ścian wapiennych, podłóg ubijanych z gliny, kamiennych oraz do dezynfekcji wydalin chorego, jak również wód odpływowych, dołów ustępowych itp.

Wapno świeżo palone (uwaga na rozprysk!) wkłada się nie rozdrobnione w obszerne naczynie i równomiernie polewa wodą (około połowy ilości wapna); rozkłada się ono przy tym, silnie ogrzewając się i zyskując na objętości, na proszek wapiennny. Do jednego litra proszku wapiennego (około 600 g) dodaje się wówczas stopniowo 3 litry wody stale mieszając. Mleko wapienne zawiera około 17 % wapna gaszonego. Jeżeli nie ma do rozporządzenia świeżo palonego wapna, to można mleko wapienne przyrządzić także przez zmieszanie na 1 litr wapna gaszonego z głębszych warstw dołu na wapno 3 litrów wody. Przed użyciem mleko wapienne należy wstrząsnąć lub rozmieszać.

b) Mleko wapna chlorowanego.

Nadaje się do tych samych celów co mleko wapienne. Mleko wapna chlorowanego przygotowuje się z wapna chlorowanego (calcaria chlorata), które powinno się przechowywać w szczelnie zamkniętych naczyniach chronione przed światłem i posiadać winno przenikliwy zapach chloru, w ten sposób, że na każdy 1 litr wapna chlorowanego (około 600 g) dodaje się doń stopniowo 5 litrów wody stale mieszając. Tak więc mleko wapna chlorowanego zawiera około 10 % wapna chlorowanego. Należy je przygotowywać każdorazowo świeżo przed użyciem.

Do metali, które nie są chronione niklowaniem, chromowaniem lub pomalowaniem farbą, nie wolno tego środka stosować.

c) Caporit.

Nadaje się dla tych samych celów co mleko wapienne i wapna chlorowanego; dla dezynfekcji wydalin 2 %, zresztą 1 %.

Do metali odnosi się to samo co do mleka wapna chlorowanego.

d) Chloramina, mianina i chloramina surowa.

Nadaje się do dezynfekcji rąk (0,25—0,5 %), jak również przedmiotów (1 %).

Dla dezynfekcji powierzchownej i pomieszczeń celowe będzie stosowanie tańszej chloraminy surowej (1 %).

Dalej nadaje się do dezynfekcji stolca, moczu, krwi (2 %), jak również bielizny (1 %) (przy bieliźnie kolorowej 0,5 % przy odpowiednio dłuższym okresie oddziaływania).

Należy pamiętać, że chloramina, mianina i chloramina surowa powodują wypełzanie barw. Co do metali odnosi się to samo, co powiedziano pod „mlekiem wapna chlorowanego".

e) Roztwór formaldehydu (formalina).

Nadaje się do dezynfekcji przedmiotów, które nie znoszą gotowania, a w szczególnych aparatach dla pary formalinowej dla zaostrzonej denzynfekcji końcowej pomieszczeń. Dla uzyskania rozczynów zdatnych do użytku dopełnia się 30 lub 60 cm^3 kupnego

roztworu formaldehydu (formaldehyd solutus niemieckiego lekospisu 6 = formalina) wodą do 1 litra. Rozczyny te zawierają około 1 lub 2 % formaldehydu.

f) Kohrsoform wolny od mydła, kohrsoform surowy wolny od mydła.

Nadaje się dla tych samych celów, jak roztwór formaldehydu. Dla uzyskania roztworu gotowego do użytku dopełnia się 40 lub 80 cm^3 wodą do 1 litra. Roztwory te zawierają ok. 1 lub 2 % formaldehydu.

g) Aquazid.

Nadaje się do dezynfekcji rąk (2—4 %), do dezynfekcji powierzchownej i pomieszczeń, z wyjątkiem przedmiotów metalowych nie chronionych niklowaniem, chromowaniem, lub pomalowaniem farbą (2 %), i dla denzynfekcji bielizny (zależnie od czasu oddziaływania 1—3 %). Moczenie bielizny aquazidem winno się odbywać w naczyniach drewnianych. Przy przepisowym użyciu włókna bielizny nie ulegają nadgryzieniu.

h) Rhodocrema.

Nadaje się głównie do dezynfekcji rąk. Środka tego należy używać nie rozcieńczonego.

i) Roztwór mydła krezolowego (Liquor cresoli saponatus — lekowzoru niemieckiego 6).

Nadaje się dla wszystkich celów dezynfekcyjnych pokojów chorych, ustępów itd. (3—5 %), wydalin (10 %), przedmiotów (3—5 %), bielizny 3 %) (zapach krezolowy!) i w razie potrzeby do dezynfekcji rąk (2—3 % — zapach krezolowy!).

k) Liquor Cresoli „Grünau" („Infegro").

Ten wolny od mydła środek zezwalający na pominięcie liquor cresoli saponatus (ma zastosowanie dla tych samych celów i w tym samym stężeniu jak to podano pod i). Przedmioty metalowe nie niklowane czy chromowane, czy chronione pomalowaniem farbą celowe będzie dezynfekować z dodatkiem sody (1—2 pełnych łyżek stołowych na 1 litr roztworu) a po dezynfekcji dobrze spłukać.

l) Lisol wolny od mydła.

Stosować tak samo jak (Liquor Cresoli „Grünau").

m) Sagrotan wolny od mydła (bez zapachu).

Nadaje się do dezynfekcji rąk (2 %), bielizny (zależnie od czasu oddziaływania 1—3 %), pomieszczeń i przedmiotów (2—3 %), jak również kału, krwi i moczu (6 %). Przedmioty metalowe nie chronione niklowaniem, chromowaniem lub malowaniem farbą dezynfekuje się celowo z dodatkiem sody (1—2 pełnych łyżek stołowych na 1 litr roztworu) a po dezynfekcji dobrze spłukać.

n) Pangrol.

Nadaje się do dezynfekcji rąk (2 %), bielizny i pomieszczeń (2—3 %), jak również kału, krwi i moczu (6 %). Do przedmiotów metalowych odnosi się powiedziane pod m).

o) Sanatol (o przyjemnym zapachu).

Tak samo stosować jak Sagrotan wolny od mydła, jednakże nie można robić roztworów o stężeniu większym jak 2 %. Dla uzyskania roztworu gotowego do użytku musi się wodę dodawać wśród stałego mieszania do odmierzonej ilości sanatolu, a nie odwrotnie.

D. Stosowanie środków dezynfekcyjnych

(Bliższe dane o poszczególnych środkach patrz odcinek 7 C)

I. Ogólna higieniczna dezynfekcja rąk i ciała

Czasy oddziaływania wszystkich środków dezynfekcyjnych 5 minut.

a) Chloramina, mianina i chloramina surowa (0,25—0,5 %),
b) Aquazid (2—4 %),
c) Rhodocrema (nierozcieńczony),
d) Roztwór mydła krezolowego (2—3 %),
e) Liquor cresoli Grünau (2—3 %),
f) Lisol wolny od mydła (2—3 %),
g) Sagrotan wolny od mydła (2 %),
h) Pangrol (2 %),
i) Sanatol (2 %).

II. Dezynfekcja bielizny

(Bielizny osobistej i pościelowej, chustek do nosa, części odzieży nadających się do prania oraz poduszek, kołder, materacy, sienników, pościeli, dywaników przed łóżka, ścierek użytych do szorowania itd.)

a) Chloramina, mianina i chloramina surowa (1 %, czas oddziaływania 4 godziny, nie nadaje się dla bielizny kolorowej, w tym przypadku 0,5 % przy 12-godzinnym czasie oddziaływania),
b) Roztwór formaldehydu (formalina 3 %-owa = 1 %-owy formaldehyd, czas oddziaływania 2 godziny),
c) Kohrsoform wolny od mydła i roztwór lawagrolu (4 %—1 % formaldehydu, czas oddziaływania 2 godziny),
d) Aquazid (2—4 %, czas oddziaływania 2 godziny; 1 % czas oddziaływania 4 godziny),
e) Roztwór mydła krezolowego (3 %, czas oddziaływania 2 godziny),
f) Liquor cresoli „Grünau" (2—3 %, czas oddziaływania 2 godziny; 1 %, czas oddziaływania 4 godziny),
g) Lisol wolny od mydła (2—3 %, czas oddziaływania 2 godziny; 1 % czas oddziaływania 4 godziny),
h) Sagrotan wolny od mydła (2—3 %, czas oddziaływania 2 godziny; 1 %, czas oddziaływania 4 godziny),
i) Pangrol (2—3 %, czas oddziaływania 2 godziny; 1 %, czas oddziaływania 4 godziny),
k) Sanatol (2 %, czas oddziaływania 2 godziny; 1 %, czas oddziaływania 4 godziny).

III. Dezynfekcja pokojów chorych, ustępów itd.

(Podłogi, ściany, okna, ustępy, zwłaszcza sedesy, meble, łóżka, stoliki nocne, umywalnie, baseny, naczynia na mocz, nocniki, rączki u drzwi, przybory i naczynia do płukania, wanny)

Czas oddziaływania patrz tekst.

a) Mleko wapienne (odpowiada około 17 % gaszonego wapna. — Patrz umieszczony powyżej przepis na jego przygotowanie — rozdział 7 C a),

b) Mleko wapna chlorowanego (odpowiada około 10 % wapna chlorowanego. — Patrz podany powyżej przepis — rozdział 7 C b),
c) Caporit (2 %),
d) Chloramina, mianina, chloramina surowa (1 %)
e) Roztwór formaldehydu (formalina 3 %-owa = 1 %-owy formaldehyd),
f) Kohrsoform wolny od mydła i roztwór lavagrolu (4 % = 1 % formaldehydu),
g) Aquazid (2 %),
h) Roztwór mydła kresolowego (3—5 %),
i) Liquor cresoli „Grünau" (3—5 %),
j) Lisol wolny od mydła (3—5 %),
k) Sagrotan wolny od mydła (2—3 %),
l) Pangrol (2 %),
m) Sanatol (2 %).

IV. Dezynfekcja wydalin chorego

(Kał, mocz, krew, plwocina, wymiociny, woda do płukania, resztki jedzenia)

Czas oddziaływania: 3 godziny po zmieszaniu z równą ilością roztworu dezynfekcyjnego o podanych poniżej stężeniach.

a) Mleko wapienne (patrz III a),
b) Mleko wapna chlorowanego (patrz III b),
c) Caporit (2 %),
d) Chloramina, mianina i chloramina surowa (2 %),
e) Roztwór formaldehydu (formalina 6 % = 2 % formaldehydu),
f) Kohrsoform wolny od mydła i roztwór lavagrolu (8 % = 2 % formaldehydu),
g) Aquazid (4 %),
h) Roztwór mydła krezolowego (10 %),
i) Liquor cresoli „Grünau" (10 %),
j) Lisol wolny od mydła (10 %),
k) Sagrotan wolny od mydła (6 %),
l) Pangrol (6 %).

V. Dezynfekcja przedmiotów, które zetknęły się z chorym lub jego wydalinami

(Przybory do jedzenia i do picia, grzebienie, szczotki do włosów, paznokci, ubrania i zębów, zabawki). Czas oddziaływania 3 godziny.

a) Chloramina, mianina i chloramina surowa (1 %),
b) Formaldehyd (formalina 3 % = 1 % formaldehydu),
c) Kohrsoform wolny od mydła i roztwór lavagrolu (4 % = 1 % formaldehydu),
d) Aquazid (2—3 %),
e) Roztwór mydła krezolowego (3—5 %),
f) Liquor cresoli „Grünau" (3—5 %),
g) Lisol wolny od mydła (3—5 %),
h) Sagrotan wolny od mydła (2—3 %),
i) Pangrol (2—3 %),
j) Sanatol (2 %),

Zawiadamiamy naszych Czytelników, że najbliższy numer ukaże się dnia 3 stycznia 1943.

Bekanntmachungen
und Verordnungen, die den Gesamtumfang der Gesundheitskammer betreffen

**Gesundheitskammer
im Generalgouvernement
Krakau**

Krakau, den 11. Dezember 1942

RUNDSCHREIBEN Nr. 59.

Betr.: **Ausweichstoff für Rhizinusöl.**

Wir bitten die Berufskameraden, anstelle des z. Zt. äußerst verknappten Rhizinusöles Morszyner-Salz verordnen zu wollen, das in ausreichender Menge vorhanden ist.

**Der stellvertretende Leiter
Dr. Seyffert**

Obwieszczenia
i rozporządzenia dot. całokształtu Izby Zdrowia

**Izba Zdrowia
w Generalnym Gubernatorstwie
Kraków**

Kraków, dnia 11 grudnia 1942

OKÓLNIK Nr. 59.

Upraszamy Panów Kolegów, aby zamiast oleju rącznikowego, którego jest obecnie bardzo mało, zechcieli zapisywać sól morszyńską istniejącą w ilości wystarczającej.

**Stały zastępca kierownika
Dr. Seyffert**

Niedzielne i świąteczne dyżury lekarzy w Krakowie

na dzień 20. 12. 1942

Lekarze ogólni:

Dr Pawłowski Włodzimierz, Sobieskiego 12
Dr Pieczarkowski Marian, Zduńska 12
Dr Pieniążek Janusz, Siemiradzkiego 5
Dr Płatek Adam, Zielona 19
Lek. Poplewski Witold, Anczyca 5
Dr Pyzik Emil, Karmelicka 30
Lek. Perek Roman, Zyblikiewicza 5

Lekarze chorób kobiecych:

Dr Skałba Henryk, Strzelecka 21
Dr Stępowski Bronisław, Batorego 7
Lek. Strzemeska Zofia, Długa 6

Lekarze chorób dziecięcych:

Dr Schneider Jan, Zwierzyniecka 19
Dr Smreczyńska Janina, Smoleńsk 23

Chirurdzy:

Dr Stafiera Jan, Ks. Siemaszki 13b
Dr Stypa Mieczysław, Zyblikiewicza 5

Dermatolog:

Lek. Primus Władysław, Sobieskiego 17

Neurolog:

Dr Chłopicki Władysław, Krupnicza 5

Lekarze dentyści:

Dr Pierożyński Oktawian, Starowiślna 38
Lek. Ambroszkiewicz Karol, Bracka 3
Lek. Aumüller Irena, Bronowicka 37
Lek. Jaśkiewicz Jan, Floriańska 19
Lek. Urbanowicz Zofia, Starowiślna 42
Lek. Stalony Dobrzańska Maria, Kaz. Wielkiego 89

Uprawniony technik dentystyczny:

Tarczydło Jan, Szlak 23

na dzień 25. 12. 1942

Lekarze ogólni:

Dr Późniak Stanisław, Ostring 13
Lek. Prauziński Stanisław, Bracka 1
Lek. Przesławska Łucja, Prokocim, Legionów 5
Dr Rakowska Janina, Michałowskiego 2
Dr Ralski Lesław, Król. Jadwigi 65
Dr Redo Aleksander, Zamojskiego 29
Dr Roman Stanisław, Siemiradzkiego 11

Lekarze chorób kobiecych:

Dr Staszkowski Jan, Rynek Podgórski 9
Lek. Szefel Irena, Zyblikiewicza 11a
Dr Wyrobek Emil, Zwierzyniecka 15

Lekarze chorób dziecięcych:

Dr Spoczyńska Jadwiga, Szlak 14b
Dr Szenic Marian, Starowiślna 35

Chirurdzy:

Dr Sznajder Włodzimierz, Starowiślna 4
Dr Trella Julian, Orzeszkowej 9

Dermatolog:

Dr Pruski Piotr, Burgstraße 3

Neurolog:

Dr Żabiańska Maria, Dietla 1

Lekarze dentyści:

Dr Pyzikowa Kazimiera, Reichsstraße 30
Lek. Pielowa-Brożyna Zofia, Pierackiego 9
Lek. Małyszczyk Jadwiga, Kasprowicza 15/4
Lek. Stankiewicz Witold, Pierackiego 25

Uprawniony technik dentystyczny:

Mühlradówna Gabriela, Zamojskiego 5

na dzień 26. 12. 1942

Lekarze ogólni:

Dr Ruciński Adam, Starowiślna 64
Lek. Rydel Jan, Rzeszowska 8
Dr Stobiecki Adam, Długa 4 m. 6
Dr Sikorski Stanisław, św. Gertrudy 17
Lek. Simon Anna, Długa 62
Lek. Skimina Jan, Kochanowskiego 28
Dr Sojka Jan, Łagiewniki, Ogrodowa 456

Lekarze chorób kobiecych:

Dr Ślączkowa Zofia, Zwierzyniecka 11
Dr. Szczerbiński Edward, Powiśle 3
Dr Zigmund Jan, Bernardyńska 11, m. 8

Lekarze chorób dziecięcych:

Dr Gettlich Adam, Sobieskiego 1
Dr Jaskulska Justyna, Mogilska 16

Chirurdzy:

Dr Wilimowski Maksymilian, Kremerowska 12
Dr Zborczyński Franciszek, Straszewskiego 1

Dermatolog:

Dr Rychwicki Włodzimierz, Zwierzyniecka 7

Neurolog:

Dr Czarniecki Feliks, Salwator, ul. Ks. Józefa 49

Lekarze dentyści:

Dr Surowiec Antoni, Sobieskiego 7
Lek. Cyrkowicz Janina, Garbarska 16
Lek. Chadżijew Donczo Iliew, Lelewela 17
Lek. Moncewicz Natalia, Potockiego 1

Uprawniony technik dentystyczny:

Wójtowicz Franciszek, Mogilska 11

na dzień 27. 12. 1942

Lekarze ogólni:

Lek. Stein Bolesław, Wrzesińska 11
Dr Stęszewski Czesław, Ostring 8
Dr Swatowa Maria, Smoleńsk 22
Lek. Schnitter Borys, Warneńczyka 10
Lek. Sudolski Wiesław, Pańska 5
Lek. Surdacki Aleksander, Chłopickiego 18
Lek. Sygnarski Władysław, Plac na Groblach 3/5

Lekarze chorób kobiecych:

Dr Szlapak Helena, Garbarska 12
Dr Tarczałowicz Władysław, Pl. Dominikański 2
Lek. Wyka Zdzisław, Rakowicka 19

Lekarze chorób dziecięcych:

Dr Gołąb Jan, Zyblikiewicza 5
Dr Gradzińska Michalina, Starowiślna 20

Chirurdzy:

Dr Bernadzikowski Władysław, Długa 60
Lek. Bielas Aleksander, Wielopole 22

Dermatolog:

Dr Stopczański Jan, Szewska 4

Neurolog:

Dr Ferens Ernest, Zielona 21

Lekarze dentyści:

Dr Wodniecki Józef, Wielopole 6
Lek. Czarnecka Ankiewicz Halina, Starowiślna 6
Lek. Gauza Jan, Karmelicka 6
Lek. Nadolski Czesław, Piłsudskiego 6
Lek. Wengerek Irena, Starowiślna 43
Lek. Tomczyk Piotr, Krowoderska 13

Uprawniony technik dentystyczny:

Martynkowska Maria, Pańska 6

na dzień 1 stycznia 1943

Lekarze ogólni:

Dr Szabuniewicz Bożydar, Pl. na Groblach 3
Lek. Szarszaniewicz Janina, Kościuszki 46
Lek. Szczerbiński Marian, Grabowskiego 7
Lek. Szczurkowski Cyprian, Krowoderska 55
Lek. Szczytowski Jan, Dębniki-Osiedle Legionowe 6
Lek. Szpunar Jerzy, Pańska 11
Dr Ściesińska Rafalina, Zaleskiego 8

Lekarze chorób kobiecych:

Dr Syrek Adam, Szewska 5
Dr Woliczko Kazimierz, Starowiślna 49
Dr Beaupré Jadwiga, Sobieskiego 5

Lekarze chorób dziecięcych:

Lek. Kapłańska Jadwiga, Krowoderska 37
Dr Kołodyńska Zdzisława, Ujejskiego 9

Chirurdzy:

Dr Filipczak Borys, Gedkoplatz 28
Dr Gajda Józef, Trynitarska 11

Dermatolog:

Dr Weber Henryk, Floriańska 9

Neurolog:

Dr Gradziński Adam, Starowiślna 20

Lekarze dentyści:

Dr Wodniecki Zdzisław, Wielopole 6
Lek. Jabłońska-Kochańska Maria, Stradom 14
Lek. Jakowicka Maria, Starowiślna 70
Lek. Till Jadwiga, pl. Dominikański 1
Lek. Szybist-Antoniewicz Halina, Rakowicka 4
Lek. Wojnarowska Emilia, Zielona 22/2

Uprawniony technik dentystyczny:

Lander Stanisław, Zwierzyniecka 15

na dzień 3 stycznia 1943

Lekarze ogólni:

Lek. Szyszko Władysław, Pl. Matejki 1, m. 2
Lek. Sobecki Henryk, Zyblikiewicza 5, m. 35
Lek. Saturski Miron, Fogelstr. 22
Lek. Trochimowska Maria, Starowiślna 84
Dr. Tubiasz Stanisław, Lubomirskiego 37
Lek. Urbański Bolesław, Czyżówki 31
Lek. Wieja Jan, Sebastiana 10

Lekarze chorób kobiecych:

Dr Cikowski Stanisław, św. Jana 18
Dr Drozd Marian, Starowiślna 32
Dr Dzioba Andrzej, Asnyka 3

Lekarze chorób dziecięcych:

Dr Kuligowa Janina, Pierackiego 5
Lek. Kysiłewskyj Włodzimierz, Strzelecka 2

Chirurdzy:

Dr Gasiński Józef, Batorego 10
Dr Guschlbauer Tadeusz, Staszica 4

Dermatolog:

Lek. Woytas Stanisław, Wielopole 22

Neurolog:

Dr Horoszkiewicz Stefan, Sereno Fenna 10

Lekarze dentyści:

Dr Wydra Wojciech, Grodzka 29
Lek. Ambroszkiewicz Karol, Bracka 3
Lek. Aumüller Irena, Bronowicka 37
Lek. Jarema Łukowska Helena, Karmelicka 23
Lek. Garbień Jadwiga, Pl. Groble 17
Lek. Wojnarowski Roman, Zielona 22/2

Uprawniony technik dentystyczny:

Wiśniewski Czesław, św. Marka 20

Druk: Z. K. W. Kraków, Universitätsstraße 19a